

POPULYTICS

What would you do?

Een Participatieve Waarde Evaluatie voor de IJsselmeerkust bij Wervershoof-Andijk

Datum: 11-12-2023

Dit onderzoek is uitgevoerd door Populytics, een startup van de TU Delft, in samenwerking met onderzoekers van het Werken met Waterlandschappen consortium.

populytics.nl

Inhoud

2.	Introductie	4
3.	Methodologie	7
3.1.	Wat is een PWE-raadpleging?	7
3.2.	Het opzetten van de PWE	7
3.3.	Dataverzameling.....	11
4.	Kwantitatieve analyses	15
5.	Kwalitatieve analyses	21
6.	Discussie	36

1. Introductie

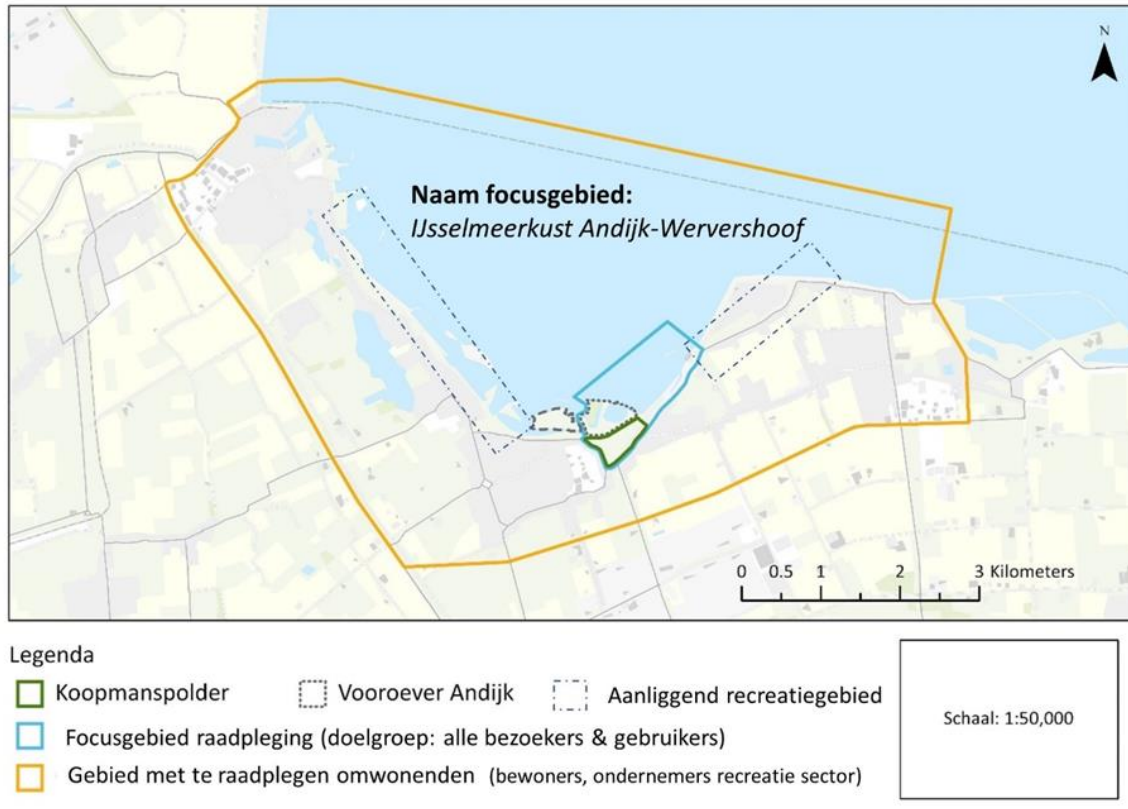
Langs de Noord-Hollandse IJsselmeerkust bij de Koopmanspolder en de vooroever van Wervershoof-Andijk is een belevingsonderzoek gedaan over de recreatieve en ecologische waarde van het gebied (Figuur 1-1). Het doel van dit belevingsonderzoek is om de recreatieve en ecologische waarde van dit gebied in kaart te brengen en verkennen waar mogelijkheden liggen om deze waarden te versterken. Dit onderzoek vindt plaats binnen een groter onderzoeksproject: Werken met Waterlandschappen¹ (WmW).

WmW is een initiatief van een consortium van kennisinstellingen, regionale overheden en organisaties die actief zijn in de recreatie, waterbouw en natuursector. WmW is onderdeel van de Kennis- en Innovatieagenda Landbouw, Water, Voedsel en wordt gefinancierd door het Rijk en regionale overheden waaronder de Provincie Noord-Holland. Het onderzoek van WmW vindt sinds 2021 plaats in drie gebieden waaronder de Noord-Hollandse IJsselmeerkust. WmW wil met kennisontwikkeling en een leeromgeving (een living lab benadering) bijdragen aan een natuur-inclusieve inrichting van de kustzones langs de grote wateren in Nederland en dit verbinden aan een krachtige regionale economie en een goed functionerend ecosysteem.

Als onderdeel van het belevingsonderzoek langs de IJsselmeerkust bij de Koopmanspolder en de vooroever van Wervershoof-Andijk (vanaf nu: IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk) is er in de periode van 15 juli tot en met 11 augustus 2023 een Participatieve Waarde Evaluatie (PWE) uitgevoerd. In deze PWE hebben 340 inwoners en bezoekers aangegeven wat zij waarderen aan de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk. Ook gaven ze advies over hoe de waarde van het gebied vergroot kan worden. Dit rapport beschrijft de ontwerpkeuzes en resultaten van de PWE.

De PWE is opgezet en uitgevoerd door Populytics. De PWE is uitgevoerd in samenwerking met onderzoekers van Deltares en de Wageningen Environmental Research die deel uitmaken van het WmW-consortium. Dit consortium werkt in de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk samen met de gemeente Medemblik, de provincie Noord-Holland, Rijkswaterstaat, Waterrecreatie Nederland en het Recreatieschap West-Friesland. Deze partijen zijn daarom ook betrokken bij het belevingsonderzoek. Populytics is eindverantwoordelijk voor alle ontwerpkeuzes en analyses in dit rapport.

¹ <https://www.waterlandschappen.nl/>

Figuur 1-1: Kaart van het gebied waarover het belevingsonderzoek gaat.

Wie was de doelgroep van de PWE?

Dit zijn de omwonenden die wonen, werken, ondernemen en recreëren in het gele vak uit figuur 1-1 en voorts alle bezoekers van het blauwe vak, dit kunnen ook verblijfsrecreanten zijn van buiten het focusgebied. Vooraf was het de bedoeling om een representatieve steekproef te realiseren van met een grootte van minimaal 200 respondenten met voldoende respondenten van de verschillende doelgroepen. Tot slot was het vooraf de bedoeling om niet alleen de bekende opinies over dit stukje IJsselmeerkust boven water te krijgen maar ook de minder gehoorde opinies (het stille midden).

Foto: Verschillende gebruikers van de Noord-Hollandse IJsselmeerkust Andijk-Wervershoof (Bron: Jeroen Veraart)

Wie is de doelgroep van de eindresultaten?

De onderzoekers zijn verantwoordelijk voor de resultaten en de formulering van een vrijblijvend en onafhankelijk advies aan de beheerders, gebruikers en overheden die in het focus gebied actief zijn. De uitkomsten van deze PWE kunnen bijvoorbeeld gebruikt worden in de [integrale visie Noord-Hollandse IJsselmeerkust](#), de Programmatische Aanpak Grote Wateren ([PAGW](#)) en de [gebiedsagenda IJsselmeer](#).

Het WmW-consortium maakt geen ontwerpen of plan alternatieven, dat is een opgave die resteert voor o.a. gemeenten, Provincie en Rijkswaterstaat. De uitkomsten van dit onderzoek kunnen bijvoorbeeld inspiratie bieden bij de nadere uitwerking van de integrale visie Noord-Hollandse IJsselmeerkust waar de gemeenten Hollandse Kroon, Medemblik en Enkhuizen en de provincie Noord-Holland aan werken. Deze Kustvisie geeft richting aan ideeën, ontwikkelingen en projecten die van invloed zijn op de leefomgeving om de IJsselmeerkust klaar te maken voor de toekomst. In deze kustvisie zijn ook prioritaire herinrichtingslocaties genoemd, waar de Koopmanspolder inclusief de vooroever Andijk-Wervershoof en jachthaven Andijk er gezamenlijk één van zijn. De resultaten van dit onderzoek helpen de opgaven voor recreatie en natuur langs dit stuk van de IJsselmeer kust mede te definiëren. Ook komt beter in beeld wat een impuls voor recreatie en natuur betekent voor de regionale economie.

2. Methodologie

2.1. Wat is een PWE-raadpleging?

Populytics gebruikt de PWE-methode om inwoners te betrekken bij keuzevraagstukken. De essentie van een PWE is dat burgers een advies kunnen geven over een keuzevraagstuk van de overheid. Burgers worden als het ware op de stoel van de overheid gezet. Het keuzevraagstuk van een overheid wordt nagebootst in een online omgeving. Ze krijgen een overzicht van de voor- en nadelen van de opties waartussen de overheid kan kiezen en de beperkingen die er zijn (bijvoorbeeld: ‘er is beperkt publiek budget’). Vervolgens wordt er aan de deelnemende burgers gevraagd wat zij hun overheid zouden adviseren. Ten slotte lichten burgers hun keuzes toe, wat een scherp beeld oplevert van hun waarden, zorgen en de kansen die zij zien. Omdat de drempel om te participeren relatief laag is – deelname aan een PWE kost gemiddeld zo’n 20 minuten en je kunt participeren waar en wanneer je maar wilt – faciliteert de methode participatie van een grote en diverse groep burgers. PWE is een vorm van burgerparticipatie die het midden houdt tussen simplistische methoden als een referendum of een opiniepeiling aan de ene kant en intensieve participatievormen zoals een burgerforum of een bewonersavond aan de andere kant. Burgers kunnen in een PWE laagdrempelig, maar toch inhoudelijk participeren.

2.2. Het opzetten van de PWE

Een PWE bestaat uit vier elementen: 1) het vaststellen van een vraagstelling(en) die onderwerp zijn van de PWE; 2) een aantal opties waar de deelnemer tussen kan kiezen; 3) informatie over deze opties (beschrijving, positieve effecten en negatieve effecten); en 4) een beperking die ervoor zorgt dat deelnemers niet alle opties kunnen kiezen. Hieronder bespreken we de ontwerpkeuzes aan de hand van deze vier stappen. Verschillende stakeholders konden tussentijds reageren op de ontwerpen van de PWE-raadpleging. Dit gebeurde tweemaal fysiek tijdens workshops van Werken met Waterlandschappen (6 oktober 2022, 1 december 2022,) en driemaal digitaal. In de stakeholdergroep zaten Provincie Noord-Holland, BOVISIE, Recreatieschap West-Friesland en Waterrecreatie Nederland en Rijkswaterstaat (WVL). Vooraf aan de PWE was er ook een stakeholder analyse uitgevoerd door het WmW consortium die beschikbaar was bij de bijeenkomsten ter ondersteuning.

Stap 1: Vaststellen van de vraagstelling

Aan de hand van verkennende gesprekken met het WmW consortium zijn er vier mogelijke vraagstellingen voor de PWE bedacht:

1. Welke waarden spelen een rol bij de inrichting van de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk?
2. Waar moet de overheid vooral rekening mee houden bij het beheer van natuurgebieden?
3. Welke functies van de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk moeten gestimuleerd worden?
4. Hoe worden verschillende elementen van het landschap van de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk gewaardeerd?

Deze concepten legden we voor aan de brede stakeholdergroep tijdens [een bootcamp \(6 oktober 2022\)](#) van het Werken met Waterlandschappen consortium om eerste reacties te krijgen over welk type PWE en bijbehorende mogelijke resultaten zij het meest geschikt en interessant achten voor het IJsselmeergebied Wervershoof-Andijk. Tijdens de bijeenkomst besloten we dat optie 4 beter uit te voeren zou zijn zonder de maatschappelijke waardering van verschillende projecten. Hiervoor was er simpelweg te weinig informatie beschikbaar. Optie 3 viel af na deze sessie doordat de abstractie te hoog was om genoeg relevante resultaten te genereren.

Foto: Veldbezoek aan de Koopmanspolder tijdens de stakeholder bijeenkomst van 1 december 2022 (foto: Laura Peeters-Vonhögen, Deltares).

Stap 2: Vaststellen van de keuze-opties

Na de bootcamp hebben we met het WmW consortium twee concept PWE-keuzetaken uitgewerkt. Het doel van de eerste keuzetaak was om in kaart te brengen welke waarden inwoners en bezoekers belangrijk vinden, zodat daar rekening mee kan worden gehouden in toekomstige plannen over de herinrichting van het gebied. De vraag van deze keuzetaak was: “Met welke doelen moeten we rekening houden bij de indeling van de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk?” Het doel van de tweede keuzetaak was om meningen van inwoners en bezoekers op te halen over hoe het gebied er in de toekomst uit komt te zien. De vraag van deze keuzetaak was: “Hoe moet de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk eruit komen te zien?”. De concept keuzetaken legden we in een vervolgbijeenkomst voor aan een brede groep stakeholders in een bijeenkomst bij de jachthaven van Andijk (december 2022).

Opties keuzetaak 1 – “Met welke doelen moeten we rekening houden bij de indeling van de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk?”

Voor de eerste keuzetaak stelden we in de stakeholder bijeenkomst vast welke waarden van belang zijn in het gebied. Deze waarden zijn vervolgens vertaald naar concretere doelen waar de toekomstige PWE-deelnemers 25 punten over konden verdelen (zie figuur 2-2):

- Geef de natuur in en rondom de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk meer ruimte.
- Zorg dat buurtbewoners meer inspraak hebben over de invulling rondom de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk.
- Zorg dat bezoekers meer recreatiemogelijkheden hebben in het gebied.
- Zorg dat er meer bezoekers naar de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk komen.
- Bescherm het open uitzicht over het IJsselmeer
- Zorg ervoor dat ondernemers meer kunnen investeren in de recreatiemogelijkheden van IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk.
- Maak het gebied beter bereikbaar voor mindervalide mensen.

Opties keuzetaak 2 – “Hoe moet de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk eruit komen te zien?”

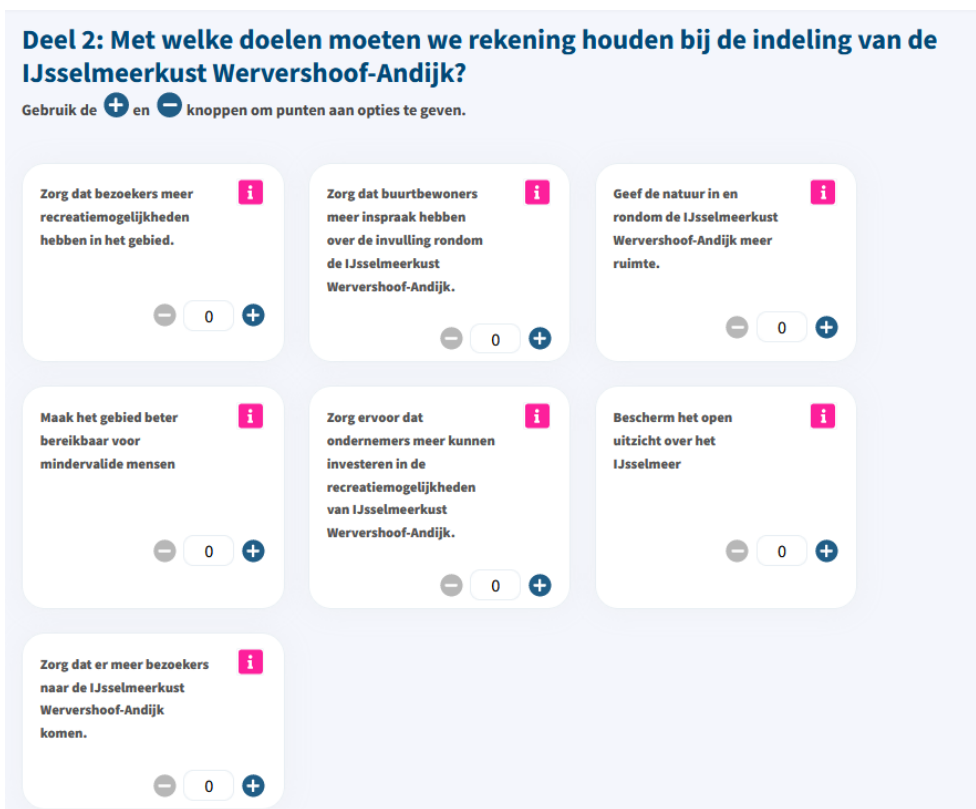
Voor de tweede keuzetaak stelden we in de stakeholder bijeenkomst mogelijke toekomstige ontwikkeling van de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk (inclusief Koopmanspolder) vast. Dat deden we door in twee groepen over alle mogelijkheden te brainstormen. Dit leverde een uitgebreide groslijst van opties op, die we met het projectteam van het WmW consortium hebben geclusterd. Deelnemers konden een beperkt aantal opties selecteren (zie figuur 2-3) of adviseren om het gebied te laten zoals het nu is.

- Bescherm de natuur, genoeg ruimte voor vogel en vis
- De jachthaven wordt uitgebreid
- Er wordt geïnvesteerd in drijvende vakantiewoningen
- Verbeter het strand en zwemwater bij Andijk
- Verbeter wandel- en fietspaden
- Zorg voor een horeca-kar langs de IJsselmeerkust Andijk-Wervershoof
- Zorg dat een deel van het gebied geschikt is voor honden los te laten lopen
- Meer sportfaciliteiten
- Meer watersport mogelijkheden bij Andijk (kano/suppen)
- Meer watersport mogelijkheden bij Andijk (kiten en windsurfen)
- Maak meer ruimte voor sportvisserij

Stap 3 & 4: Informatie over de opties en de beperking bepalen

In beide keuzetaken hebben we de keuze-opties samen met het WmW consortium van achtergrondinformatie voorzien. Hiervoor hebben we ook input opgehaald tijdens de tweede brede stakeholderbijeenkomst. Door op het informatie-icoon (de roze 'i' knop) bij een keuze-optie te klikken konden deelnemers meer informatie over de huidige situatie en de mogelijke impact van het wel of niet kiezen van de optie (zie figuren 2-2 en 2-3).

Voor de tweede keuzetaak (zie figuur 2-3) hebben we overwogen om verschillende effecten te laten zien in de PWE, zoals het effect van een optie op natuur, recreatie en economie. Concrete inschattingen van de deze effecten bleek, op de gewenste korte termijn, echter moeilijk te bepalen. We hebben deze effecten daarom zo goed mogelijk beschreven in de aanvullende informatie (achter de 'i' knop) van iedere keuze-optie. We hebben wel een beperkt budget als beperking opgenomen, waarbij voor de opties een verschillend deel van het budget nodig was. Op deze manier werden deelnemers geforceerd om afwegingen te maken. Ook werden ze zo geïnformeerd over het feit dat bepaalde opties duurder zijn dan andere.

Figuur 2-2 Schermafbeelding van de PWE-keuzetaak 1.

Figuur 2-3 Schermafbeelding van de PWE-keuzetaak 2 (niet alle opties zijn zichtbaar).

Figuur 2-3 Schermafbeelding van het informatiescherm van een keuze-optie

2.3. Dataverzameling

De dataverzameling voor de PWE-raadpleging vond plaats in de periode van 15 juli tot en met 11 augustus 2023. Deelnemers zijn geworven door berichten over de PWE te verspreiden via lokale sociale mediagroepen, maillijsten, door de netwerken van lokale stakeholders te benaderen en het uitdelen van flyers/ophangen van posters tijdens de straatinterviews. Ook zijn er 4 dagen straatinterviews afgenomen door onderzoekers van Deltares en de WENR (WmW-consortium) in de omgeving van Andijk, Wervershoof, Koopmanspolder en bij de aanliggende jachthavens, waar de PWE met een interviewer op een iPad werd afgenomen. Dit heeft een steekproef opgeleverd van in totaal 340 deelnemers. De meeste respondenten hebben digitaal de enquête ingevuld, ongeveer 30 deelnemers hebben deelgenomen aan de straatinterviews. De steekproef is niet verzameld met het oog op statistische representativiteit (bijvoorbeeld op de kenmerken opleiding, leeftijd en geslacht). Wel is aangestuurd op het werven van voldoende respondenten voor de verschillende typen activiteit (tabel 2-6). Toen halverwege de dataverzameling bijvoorbeeld bleek dat er weinig kanoërs en kajakkers meededen heeft daarna actieve werving voor deze doelgroep plaatsgevonden.

Figuur 2-4: Foto van de gebruikte flyers

Tabel 2-1 laat de demografische kenmerken van de steekproef zien. Inwoners en bezoekers met als hoogst genoten opleiding vmbo, mbo-1 of havo/vwo-onderbouw zijn ondervertegenwoordigd. Datzelfde geldt voor inwoners en bezoekers jonger dan 25 jaar. De overige leeftijdsgroepen zijn redelijk gelijk vertegenwoordigd.

Tabel 2-1: Demografische kenmerken van de steekproef. Percentages zijn gebaseerd op het totaal aantal geregistreerde antwoorden per kenmerk.

Kenmerken		Steekproef
Geslacht	Man	177 (58%)
	Vrouw	126 (42%)
Leeftijd	Jonger dan 25 jaar	4 (1%)
	25-35 jaar	49 (16%)
	36-45 jaar	76 (25%)
	46-55 jaar	77 (25%)
	56-65 jaar	65 (21%)
	Ouder dan 65 jaar	38 (12%)
	Opleidingsniveau*	Basisonderwijs, vmbo, mbo 1, havo/vwo-onderbouw
	Havo/vwo-bovenbouw, mbo 2-4	64 (35%)
	Hbo, wo	111 (60%)

* Van 131 deelnemers weten we de leeftijd niet door een fout tijdens de dataverzameling.

We hebben deelnemers gevraagd waar ze wonen (tabel 2-2) en hoelang al (tabel 2-3). Het merendeel van de deelnemers woont in Medemblik (77%) en al meer dan 10 jaar in dezelfde gemeente (76%).

Tabel 2-2: Waar woont u?

Gemeente	Deelnemers
Hollands Kroon	10 (3%)
Medemblik	183 (60%)
Enkhuizen	7 (2%)
Stede Broec	10 (3%)
Drechterland	6 (2%)
Hoorn	15 (5%)
Opmeer	2 (1%)
Koggenland	0 (0%)
Elders	73 (24%)

Tabel 2-3: Hoelang woont u in deze gemeente?

Duur	Deelnemers
Minder dan 1 jaar	3 (1%)
1-2 jaar	14 (5%)
3-5 jaar	27 (9%)
6-10 jaar	31 (10%)
Langer dan 10 jaar	234 (76%)

Tabel 2-4 laat zien dat de overgrote meerderheid van de deelnemers als bezoeker naar de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk komt (90%). Het aantal keer dat deelnemers het gebied per week bezoeken varieert (tabel 2-5). Ongeveer een derde van de deelnemers bezoekt het gebied minder dan 1x per week. Hetzelfde aantal komt 1 à 2 keer per week of 3 of meer keer per week.

Tabel 2-4: Wat geldt voor u? Deelnemers konden meerdere antwoorden aanvinken. Bovendien heeft niet iedereen deze vraag ingevuld. Percentages zijn berekend door te delen door het totaal aantal deelnemers.

Rol	Deelnemers
Ik ben bezoeker van de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk.	307 (90%)
Ik ben beheerder van de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk.	2 (1%)
Ik ben ondernemer bij de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk.	10 (3%)

Tabel 2-5 Hoe vaak komt u naar de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk?

Frequentie	Deelnemers
Nooit	1 (0%)
Bijna nooit	21 (6%)
Minder dan 1 keer per week	123 (36%)
1-2 keer per week	91 (27%)
3-5 keer per week	55 (16%)
Vaker dan 5 keer per week	49 (14%)

Deelnemers konden in de raadpleging ook aangeven waarvoor ze naar de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk komen. Er waren meerdere antwoorden mogelijk. Tabel 2-6 laat zien dat de meeste deelnemers het gebied bezoeken om te wandelen (58%). Kitesurfen (33%), fietsen (32%), zwemmen (30%), de hond uitlaten (24%) en uitrusten (24%) zijn ook populair. Activiteiten die deelnemers weinig doen in het gebied zijn windsurfen (6%), werken (5%), kanoën of kajakken (3%) en vissen (2%).

Tabel 2-6: Wat doet u als u naar de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk komt? Deelnemers konden meerdere antwoorden aanvinken. De percentages zijn berekend door te delen door het totaal aantal deelnemers en tellen daarom niet op tot 100%.

Activiteit	Deelnemers
Wandelen	197 (58%)
De hond uitlaten	80 (24%)
Vissen	6 (2%)
Vogels kijken	51 (15%)
Zwemmen	101 (30%)
Zonnen	65 (19%)
Zorgen voor de natuur/het gebied netjes houden	32 (9%)
Werken	17 (5%)
Uitrusten	80 (24%)
Zeilen	34 (10%)
Motorboot varen	27 (8%)
Kanoën of kajakken	9 (3%)
Windsurfen	19 (6%)
Kitesurfen	113 (33%)
Horeca bezoeken	65 (19%)
Hardlopen	33 (10%)
Fietsen	109 (32%)

Als laatste hebben we deelnemers ook naar hun maandsalaris gevraagd (tabel 2-7).

Tabel 2-7: Wat is op dit moment uw salaris?

Inkomen	Deelnemers
Minder dan 2500 euro	30 (14%)
2500 euro - 4000 euro	89 (40%)
4001 euro - 6000 euro	67 (30%)
Meer dan 6000 euro	35 (16%)

3. Kwantitatieve analyses

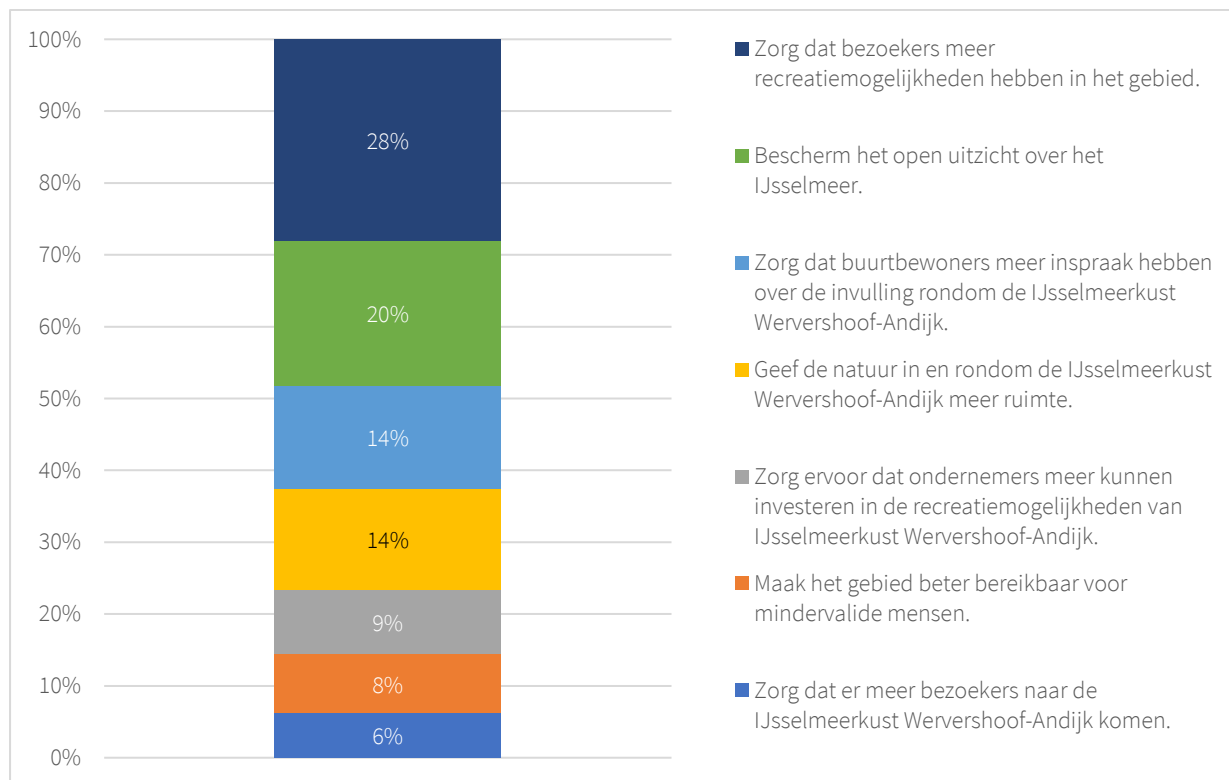
Dit hoofdstuk analyseert de keuzes die deelnemers hebben gemaakt in keuzetaak 1 (3.1) en keuzetaak 2 (3.2). We bespreken de gemiddelde keuzes van de deelnemers en verkennen we de verschillen in keuzegedrag tussen bepaalde subgroepen. In hoofdstuk 4 gaan we dieper in op de onderliggende waarden en behoeften die de keuzes van (verschillende groepen) deelnemers motiveren.

3.1. Keuzetaak 1: Met welke doelen moeten we rekening houden bij de indeling van de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk?

In de eerste keuzetaak werd aan deelnemers gevraagd om 25 punten te verdelen over 7 doelen waarmee rekening gehouden kan worden bij de indeling van de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk. Figuur 3-1 laat zien hoeveel er gemiddeld is ingezet op de verschillende doelen.

Als deelnemers alle doelen even belangrijk hadden gevonden, dan zou er 14,3% (100%/7) worden ingezet op alle doelen. Dit noemen we de baseline. Figuur 3-1 laat zien dat twee doelen gemiddeld het meest belangrijk worden gevonden: zorg dat bezoekers meer recreatiemogelijkheden hebben in het gebied' (28%) en 'bescherm het uitzicht over het IJsselmeer' (20%). Drie doelen worden relatief minder belangrijk gevonden: 'geef de natuur in en rondom de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk meer ruimte' (9%), 'zorg dat buurtbewoners meer inspraak hebben over de invulling rondom de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk' (8%) en 'zorgen dat er meer bezoekers naar de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk komen' (6%).

Figuur 3-1 Gemiddelde puntenverdeling keuzetaak 1

Tabel 3-1 laat de resultaten zien van de Latente Klasse Cluster Analyse (LKCA). Met de LKCA clusteren we deelnemers die voornamelijk dezelfde antwoorden geven in een PWE. De methode kan ook rekening houden met welke demografische kenmerken verschil in keuzegedrag tussen deelnemers verklaren. We hebben de volgende kenmerken meegenomen in de analyse: opleiding, leeftijd, geslacht, woonlocatie en inkomen). Geen van deze kenmerken heeft echter een significante invloed op de clustering van deelnemers. Daarom hebben we in een tweede LKCA de activiteiten die deelnemers in het gebied ondernemen meegenomen. Dit hebben we uitgevraagd in een stelling waarbij deelnemers meerdere activiteiten konden selecteren (bijvoorbeeld zwemmen, wandelen en de hond uitlaten). Doordat deelnemers meerdere antwoordopties konden selecteren kan het LKCA-model niet bepalen welke kenmerken een significante invloed hebben op de clustering van deelnemers. Wel kan het model inschatten hoe vaak de deelnemers in de verschillende clusters de activiteiten ondernemen. Dit geeft inzicht in welke waarden belangrijk zijn bij de (her)inrichting van het gebied voor verschillende doelgroepen. Het model met 5 clusters bleek de meeste inzichten te verschaffen (vergeleken met de 2-4 cluster modellen). We bespreken de meest relevante inzichten.

Een grote groep deelnemers (clusters 1, 3 en 5, samen 59%) geven de meeste punten aan ‘zorg dat bezoekers meer recreatiemogelijkheden hebben in het gebied’, maar telkens in samenhang met andere waarden. Ook verschillen deze clusters wat betreft de activiteiten die ze ondernemen in het gebied.

Cluster 1 (29% van de deelnemers) ziet graag meer recreatiemogelijkheden, in samenhang met meer inspraakmogelijkheden voor inwoners en bescherming van het open uitzicht over het IJsselmeer. Deelnemers uit dit cluster komen relatief vaak in het gebied voor de volgende activiteiten: wandelen (56%), de hond uit laten (26%), zwemmen (34%), kitesurfen (37%) en horeca bezoeken (26%).

Cluster 3 (21% van de deelnemers) zet gemiddeld bijna de helft van alle punten in op meer recreatiemogelijkheden in het gebied, in samenhang met de opties ‘Zorg ervoor dat ondernemers meer kunnen investeren’ en ‘Zorg dat er meer bezoekers naar de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk komen.’ Deelnemers uit dit cluster komen relatief vaak in het gebied om te wandelen (38%) en te kitesurfen (68%).

Cluster 5 (9% van de deelnemers) zet gemiddeld bijna alle punten in op meer recreatiemogelijkheden in het gebied. Alle overige opties worden door dit cluster onbelangrijk gevonden. Deelnemers uit dit cluster komen het vaakst in het gebied om te kitesurfen (93%) en nauwelijks voor overige activiteiten.

Er is ook een grote groep deelnemers (clusters 2 en 4, samen 41%) die de meeste punten toekent aan ‘bescherm het open uitzicht over het IJsselmeer’, in samenhang met ‘geef de natuur in en rondom de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk meer ruimte’. Er zijn enkel subtiele verschillen tussen beide clusters.

Cluster 2 (28% van de deelnemers) geeft naast bovenstaande opties relatief meer punten aan meer recreatiemogelijkheden in het gebied, terwijl cluster 4 (13% van de deelnemers) juist relatief meer punten geeft aan zorgen dat ondernemers meer kunnen investeren in het gebied. Deelnemers uit zowel cluster 2 en 4 komen relatief vaak in het gebied voor de volgende activiteiten: wandelen (respectievelijk 67% en 68%), vogels kijken (26% en 23%), zwemmen (29% en 41%), fietsen (44% en 49%). Verder valt op dat deelnemers uit cluster 4 relatief vaker in het gebied komen om te zonnen (28% vergeleken met 15%) en horeca te bezoeken (28% vergeleken met 16%).

Tabel 3-1 Uitkomsten van de LKCA. De kleurencodes illustreren hoeveel punten (uitgedrukt in percentage van het totaal) deelnemers aan een keuze-optie geven, afgezet tegen de baseline (14,3%). Tussen 1,0-1,25x meer of minder punten dan de baseline is geel. 1,5x meer (21,4%) of minder (7,1%) punten dan de baseline is donkergroen of rood. 1,25-1,5x meer (17,9%) of minder (10,7%) punten dan de baseline is lichtgroen of oranje.

Indicatoren	Cluster 1 (29%)	Cluster 2 (28%)	Cluster 3 (21%)	Cluster 4 (13%)	Cluster 5 (9%)
Zorg dat bezoekers meer recreatiemogelijkheden hebben in het gebied.	27,4%	11,0%	46,7%	6,3%	95,0%
Zorg dat buurtbewoners meer inspraak hebben over de invulling rondom de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk.	15,4%	19,0%	7,1%	17,4%	1,5%
Geef de natuur in en rondom de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk meer ruimte.	10,9%	26,7%	1,1%	20,8%	0,0%
Maak het gebied beter bereikbaar voor mindervalide mensen.	9,5%	10,5%	1,7%	12,3%	0,0%
Zorg ervoor dat ondernemers meer kunnen investeren in de recreatiemogelijkheden van IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk.	12,6%	0,0%	15,6%	8,8%	0,3%
Bescherm het open uitzicht over het IJsselmeer.	15,2%	32,8%	10,5%	31,2%	2,9%
Zorg dat er meer bezoekers naar de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk komen.	9,0%	0,0%	17,1%	3,2%	0,3%
Co-varianten					
Wandelen	56%	67%	38%	68%	7%
De hond uitlaten	26%	26%	15%	23%	0%
Vissen	1%	1%	0%	0%	0%
Vogels kijken	7%	26%	3%	23%	0%
Zwemmen	34%	29%	21%	41%	7%
Zonnen	30%	15%	14%	28%	0%
Zorgen voor de natuur	9%	10%	0%	15%	0%
Werken	6%	4%	1%	9%	0%
Uitrusten	28%	26%	17%	29%	7%
Zeilen	7%	18%	10%	15%	7%
Motorboot varen	15%	7%	1%	9%	0%
Kanoën of kajakken	3%	3%	0%	0%	0%
Windsurfen	8%	4%	10%	4%	6%
Kitesurfen	37%	11%	63%	15%	93%
Horeca bezoeken	26%	16%	6%	28%	0%
Hardlopen	9%	10%	6%	13%	0%
Fietsen	28%	44%	13%	49%	13%

3.2. Keuzetaak 2: Hoe moet de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk eruit komen te zien?

In de tweede keuzetaak werd aan deelnemers gevraagd om toekomstige verbeteringen of uitbreidingen van de IJsselmeerkust bij Wervershoof-Andijk te selecteren. Er waren 11 opties, die in totaal 48 geldpunten kosten. De beperking was dat deelnemers maximaal 30 geldpunten konden verdelen.

Tabel 3-2 laat zien door hoeveel procent van de deelnemers de opties zijn gekozen. Overeenkomstig met de resultaten van keuzetaak 1 kiezen de meeste deelnemers voor het strand en het zwemwater in de Koopmanspolder verbeteren (64%) en wind- en kitesurfen mogelijk maken (57%). Maar ook het beschermen van de natuur (50%) en het beschermen van wandel- en fietspaden wordt door veel deelnemers gekozen (50%).

De optie ‘maak meer ruimte voor sportvisserij’ wordt het minste gekozen (18%). Ook de opties die gaan over het uitbreiden van ligplaatsen en vakantiewoningen in de jachthaven worden door weinig deelnemers gekozen (respectievelijk 19% en 20%).

Tabel 3-2: Percentage deelnemers dat maatregelen voor ontwikkeling van de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk kiest.

Vraag	Geldpunten	Gekozen door % deelnemers
Verbeter het strand en het zwemwater van de zwemkom in de Koopmanspolder	10	64%
Maak het mogelijk om te windsurfen en kitesurfen bij de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk	3	57%
Bescherm de natuur. Zorg dat er genoeg ruimte is voor vogels, vissen, planten en bomen	4	50%
Verbeter wandel- en fietspaden	5	48%
Zorg voor meer horeca in de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk	2	47%
Zorg voor meer mogelijkheden om te suppen en te kajakken bij de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk	3	45%
Zorg dat sommige delen van het gebied niet toegankelijk zijn voor loslopende honden	1	42%
Zorg voor meer sportfaciliteiten	4	40%
Bouw drijvende vakantiewoningen in de jachthaven	10	20%
Maak meer ligplaatsen in de jachthaven	4	19%
Maak meer ruimte voor sportvisserij	2	18%

Voor de tweede keuzetaak hebben we ook een LKCA uitgevoerd (tabel 3-3). In dit geval gaf het model met 4 clusters de meeste inzichten in de keuzes die verschillende subgroepen maken. We bespreken hieronder de meest relevante inzichten.

Een eerste inzicht is dat er weinig samenhang lijkt te zijn tussen de keuzes die deelnemers maken over hoe het gebied eruit moet komen te zien en de activiteiten die ze in het gebied ondernemen. In de eerste keuzetaak, over welke waarden deelnemers belangrijk vinden bij de (her)inrichting van het gebied, zagen we juist heel veel

samenhang. Mogelijk wordt het gebrek aan samenhang in de tweede keuzetaak verklaard doordat deelnemers bepaalde activiteiten nog niet ondernemen, maar wel wensen te ondernemen.

We zien bijvoorbeeld dat in cluster 1 alle deelnemers inzetten op het verbeteren van de zwemkom (100%), gevolgd door cluster 2 (67%), cluster 3 (33%) en cluster 4 (15%). Maar we zien geen grote verschillen in het aantal deelnemers per cluster dat aangeeft te zwemmen in het gebied (respectievelijk 34%, 29%, 21% en 41%). Ook bij andere keuze-opties komen we dit tegen. Al zijn er soms ook wel patronen tussen de voorkeuren voor gebiedsontwikkeling en activiteiten die deelnemers ondernemen te herkennen.

Cluster 1 (30% van de deelnemers) zet veel in op recreatie en meer horecagelegenheden. Het verbeteren van het strand en zwemwater wordt door alle deelnemers in dit cluster gekozen, maar ook andere recreatie opties zoals meer sportfaciliteiten (76%), verbeterde fiets- en wandelpaden (63%), wind- en kitesurfen (77%) en suppen en kajakken (73%) mogelijk maken scores hoog. Deelnemers uit dit cluster ondernemen allerlei activiteiten in het gebied, maar geen enkele activiteit springt er echt uit vergeleken met de andere clusters.

Cluster 2 (29% van de deelnemers) zet maximaal in op het beschermen van de natuur (93%), in combinatie met opties waardoor de natuurbeleving kan worden bevorderd, zoals verbeteren van het strand en zwemwater (67%) en wandel- en fietspaden (67%). Deelnemers uit dit cluster komen vaak in het gebied om te wandelen (67%) en fietsen (44%).

Cluster 3 (23% van de deelnemers) zet maximaal in op kitesurfen en windsurfen mogelijk maken in het gebied (94%), gevolgd door meer horecagelegenheden (42%). De andere opties worden allemaal relatief onbelangrijk gevonden. Een meerderheid van de deelnemers uit dit cluster geeft aan te kitesurfen in het gebied (63%).

Cluster 4 (18% van de deelnemers) zet vooral in op het bouwen van drijvende vakantiewoningen in de jachthaven (89%), ruimte voor sportvisserij (60%) en meer ligplaatsen in de jachthaven (58%). Deelnemers uit dit cluster ondernemen allerlei activiteiten in het gebied, maar geen enkele activiteit springt er echt uit vergeleken met de andere clusters.

Tabel 3-3 Uitkomsten van de LKCA. De kleurencodes illustreren het percentage deelnemers dat een keuze-optie kiest. We hanteren de volgende categoriseren: 0-19% is donkerrood, 20-39% is oranje, 40-59% is geel, 60-79% is lichtgroen en 80-100% is donkergroen.

Indicatoren	Cluster 1 (30%)	Cluster 2 (29%)	Cluster 3 (23%)	Cluster 4 (18%)
Bescherm de natuur. Zorg dat er genoeg ruimte is voor vogels, vissen, planten en bomen.	47%	93%	15%	31%
Bouw drijvende vakantiewoningen in de jachthaven.	0%	0%	9%	89%
Maak meer ligplaatsen in de jachthaven.	20%	7%	4%	58%
Maak het mogelijk om te windsurfen en kitesurfen bij de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk	77%	32%	94%	12%
Verbeter het strand en het zwemwater van de zwemkom in de Koopmanspolder van IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk.	100%	67%	33%	15%
Verbeter wandel- en fietspaden.	63%	67%	21%	24%
Zorg voor meer horeca in de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk.	78%	10%	42%	45%
Zorg dat sommige delen van het gebied niet toegankelijk zijn voor loslopende honden.	57%	59%	12%	21%
Zorg voor meer sportfaciliteiten.	76%	18%	26%	30%
Zorg voor meer mogelijkheden om te suppen en te kajakken bij de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk.	73%	39%	22%	11%
Maak meer ruimte voor sportvisserij.	9%	4%	0%	60%
Co-varianten				
Wandelen	56%	67%	38%	68%
De hond uitlaten	26%	26%	15%	23%
Vissen	1%	1%	0%	0%
Vogels kijken	7%	26%	3%	23%
Zwemmen	34%	29%	21%	41%
Zonnen	30%	15%	14%	28%
Zorgen voor de natuur	9%	10%	0%	15%
Werken	6%	4%	1%	9%
Uitrusten	28%	26%	17%	29%
Zeilen	7%	18%	10%	15%
Motorboot varen	15%	7%	1%	9%
Kanoën of kajakken	3%	3%	0%	0%
Windsurfen	8%	4%	10%	4%
Kitesurfen	37%	11%	63%	15%
Horeca bezoeken	26%	16%	6%	28%
Hardlopen	9%	10%	6%	13%
Fietsen	28%	44%	13%	49%

4. Kwalitatieve analyses

Na iedere keuzetaak werden de deelnemers gevraagd hun keuzes te motiveren. Door deze motivaties te analyseren verkrijgen we inzichten in wat bezoekers en bewoners waarderen aan het gebied en op welke manier. We analyseren de motivaties die de deelnemers bij beide keuzetaken gaven in samenhang. Daarvoor zijn twee redenen. Allereerst gaven deelnemers veel minder vaak motivaties voor hun keuzes in de tweede keuzetaak. Dit kan verschillende oorzaken hebben. Mogelijk vonden deelnemers dan hun keuzes al voldoende waren onderbouwd door de eerder gegeven motivaties. Een andere mogelijkheid is dat deelnemers geen zin meer hadden om nog een keer hun keuzes toe te lichten. De tweede rede om de kwalitatieve data van beide keuzetaken samen te analyseren is dat er veel overlap zit in de antwoorden die deelnemers geven bij keuzetaak 1 en 2.

We hebben de kwalitatieve analyse in twee fases uitgevoerd. In de verkennende analyse zijn de antwoorden van 50 deelnemers geanalyseerd en gecategoriseerd. Dit is besproken tijdens een bijeenkomst over het conceptrapport met onderzoekers van het WmW consortium. Op basis van de eerste kwantitatieve en kwalitatieve resultaten is de focus bepaald voor de verdiepende analyse van de overige grofweg 300 respondenten. Hier hebben we gekeken naar welke gebiedskenmerken deelnemers benoemen en hoe ze deze beleven en waarderen. Hierbij hebben we extra aandacht besteed aan synergiën en conflicten tussen verschillende gebiedskenmerken en gebruikersvormen. Mogelijk kunnen ideeën van bewoners en bezoekers hierover bijdragen aan een verbeterde (her)inrichting van het gebied voor verschillende ecosysteem diensten en behoeften van inwoners en bezoekers.

Er is veel behoefte aan meer recreatiemogelijkheden onder bewoners en bezoekers van de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk, maar de ruimte is beperkt. Het is dus zoeken naar manieren waarop verschillende vormen van recreatie en ander ruimtegebruik naast elkaar kunnen bestaan.

Er bestaan veel verschillende opvattingen over welke recreatievormen gestimuleerd moeten worden in het gebied, maar het is duidelijk dat veel deelnemers het huidige aanbod beperkt vinden. Sommige deelnemers vinden het gebied nu niet aantrekkelijk en stellen dat meer recreatiemogelijkheden hier verandering in kunnen brengen. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de volgende quote: *“Nu is er eigenlijk niet zo gek veel te doen. Op wat strandjes bij vooroevers en jachthavens na. Er is geen bijzondere publiekstrekker.”* Of deze: *“Op dit moment is er weinig te recreëren. Vroeger stond er nog wel eens een snack wagen, waren de toiletten redelijk en kon je je onder een douche afspoelen. Ook stonden er picknick tafels en bankjes. Dit alles is nu weg.”*

Er zijn ook deelnemers die drukte en gebrek aan ruimte in het gebied ervaren waardoor zij bestaande recreatiemogelijkheden onvoldoende kunnen benutten of op een onprettige manier beleven. Dit blijkt bijvoorbeeld uit deze quote: *“Er zijn altijd veel mensen in het recreatiegebied. Met name het strand is erg klein voor het aantal bezoekers. Als er iemand wil volleyballen, hond uitlaten, surfen, zonnen en zwemmen. Er kunnen eigenlijk nooit twee activiteiten tegelijk gedaan worden.”* En deze: *“We hebben een prachtige kustlijn en de afgelopen zomers wordt dit intensiever gebruikt. De plekken waar dit kan zijn beperkt en inmiddels druk. Benut recreatiegebieden optimaal zodat men kan genieten van het buitenleven.”*

Er zal gezocht moeten worden naar hoe verschillende recreatievormen naast elkaar kunnen bestaan. Daarom analyseren we hieronder de behoeften voor verschillende recreatievormen.

Kitesurfers en windsurfers

De behoefte voor meer mogelijkheden voor kitesurfen komt voort uit de groeiende populariteit van deze sport en het beperkte aanbod aan geschikte, legale locaties om te kitesurfen. De toenemende drukte op bestaande locaties zorgt volgens sommige deelnemers voor negatieve gevolgen, met name voor de veiligheid.

“Kiters hebben dringend een nieuwe spot nodig!! Teveel kiters op Schellinkhout zorgt voor gevaarlijke omstandigheden”.

“Ook is de huidige ligging van de kitesurfspot bij Medemblik niet optimaal en te krap om zo veel kiters toe te laten waardoor ongelukken gebeuren.”

“Kitesurfen is nu best beperkt door kiteverbod in Andijk, en beperking bij het Nesbos.”

Behalve de toenemende drukte op bestaande kitesurf locaties zien wordt de IJsselmeerkust bij Medemblik en Andijk om verschillende redenen als een zeer geschikte spot voor kitesurfers gezien. Met name vanwege de windrichting en het ondiepe water.

“Het is vanwege de geografische ligging van de kust en ondiepe water een fijne en unieke plek om bij Noord tot Noordoostelijke wind aan het noordelijk deel van het IJsselmeer te kunnen surfen en kitesurfen.”

“Met oostenwind is Medemblik/ Andijk de enige plek in de omgeving Noord-Holland waar gekite kan worden. Met oostenwind is het daardoor vaak veel te druk.”

Conflicten en synergiën met ander ruimtegebruik

Tabel 4.1: Deelnemers noemen de volgende conflicten en synergiën tussen kitesurfen en ander ruimtegebruik.

Conflicten	Synergiën
<p>Er mogen geen obstakels langs de kust zijn en er zijn aparte zwem en kitesurf zones nodig voor de veiligheid</p> <p><i>“Ik zou graag willen dat deze plek gebruikt kan worden als kitesurf plek, met voldoende parkeergelegenheid en geen obstakels langs de kust.”</i></p> <p><i>“Belangrijk dat er voldoende ruimte is en wordt uitgebreid voor watersporten zodat daarmee de zonering voor zwemmers verschoven kan worden en ieder zijn eigen ruimte houdt.”</i></p> <p><i>“Zou mooi zijn als er een aparte kite/windsurf/wing spot komt zodat badgasten en watersporters elkaar niet in de weg zitten. Aparte locatie voor kitesurfen maakt het ook veiliger.”</i></p>	<p>Deelnemers noemen vooral dat er weinig ruimte (op land) nodig is voor kitesurfers</p> <p><i>“Meer plekken voor legaal kitesurfen. Slimme indeling door ook de natuur ruimte te geven.”</i></p> <p><i>“Voor kitesurfen is enkel de afstand tot foerageergebieden van vogels lastig. Verder zijn er geen problemen en is er niet veel nodig. Wat gras en een strandje om het water in te kunnen is voldoende.”</i></p>
<p>Als er meer kitesurfers komen kan dat leiden tot drukte, met name op parkeerplekken en aanrijroutes</p> <p><i>“Ik zou graag willen dat deze plek gebruikt kan worden als kitesurf plek, met voldoende parkeergelegenheid en geen obstakels langs de kust.”</i></p>	

Verbeteren van het strand en zwemwater

Foto – Links: Zwemkom, midden: strand langs IJsselmeer, rechts: strand langs zwemkom (foto's: WENR)

De behoefte voor het verbeteren van het strand en zwemwater komt bij veel deelnemers voort uit een negatieve beleving van het huidige strand en zwemwater. Dit wordt door bezoekers en bewoners als 'vies' ervaren, wat mensen associëren met achterstallig onderhoud.

“Zwemkom met strandje eromheen wordt niet gebruikt. Water is vies a.g.v. weinig/geen doorstroming. Het zou fantastisch zijn als de zwemkom wordt opgeheven en men een breed strand creëert die doorloopt naar de Krimpen, zoals bij Medemblik bij de Zoete Zee.”

“Het zwemmen nodigt niet erg uit. Ligt soms enorm stinkende drap op het strand. Er is geen horeca. Gebied rondom de kom is nu niet aantrekkelijk voor recreatie.”

De mogelijkheid om in de omgeving te kunnen zwemmen wordt door mensen die deze optie belangrijk vinden als belangrijke culturele waarde gezien. Mensen waarderen dat ze dichtbij de gelegenheid hebben om te zwemmen. Veel deelnemers geven aan dat dit voorheen altijd mogelijk was.

“Omdat je nu genoodzaakt bent om helemaal naar Medemblik te gaan om te zwemmen. Vroeger kon je nog met je fietsje even langskomen om te zwemmen, de zomers worden steeds heter dus is dit wel heerlijk.”

“Voor kinderen en gezinnen is het al jaren een plek om zomers te zwemmen. Ook vanuit school wordt de plek bezocht om bv een juffen verjaardag te vieren en gezamenlijk te gaan zwemmen. Voor jongeren leuk om elkaar op het strandje te ontmoeten.”

“Als niet oorspronkelijke bewoner van dit gebied vind ik het gek dat ik aan zo veel water woon, maar er weinig zwemplaatsen zijn (o.a. voor kids). Met de komst van het strandje in Medemblik gaan wij daar nu heen, terwijl vroeger zo'n gebied in ons eigen dorp was.”

“Zwemwater is heel lang ondiep en op sommige plaatsen onbruikbaar. Zwemmen in open water is voor veel mensen fantastisch. Het is een goedkope sport in de natuur. Het is ook fijne recreatie in eigen omgeving.”

Conflicten en synergiën met ander ruimtegebruik

Tabel 4.2: Deelnemers noemen de volgende conflicten en synergiën tussen het strand en zwemmen en ander ruimtegebruik.

Conflicten	Synergiën
<p>Toegang voor honden kan leiden tot een vies en minder aantrekkelijk strandje.</p> <p><i>“Zorg dat honden er niet mogen komen, alleen zo houd je het gebied toegankelijk. Het ligt nu vol met hondenpoep, waardoor het voor gezinnen niet te doen is!”</i></p> <p><i>“Het verbeteren van de kwaliteit van de zwemkommen zorgt voor betere recreatiemogelijkheden voor de bezoekers. Het inrichten van voorzieningen voor hondenbezitters voorkomt overlast en ergernis.”</i></p> <p><i>“Op plekken waar niet gezwommen wordt mogen de honden los. Van september tot mei mogen de honden ook los. Officieel ruiterrondje zodat ruiters ook een plek hebben in dit gebied. Meer mag wel, minder mag niet. Er mag nu wel erg weinig.”</i></p>	<p>Een schoon en begaanbaar strandje waar je kan zwemmen draagt bij aan de aantrekkingskracht van het gebied voor bezoekers</p> <p><i>“Er moet toch op z'n minst een mooi strand komen waar het zwemwater van goede kwaliteit blijft. We hebben een groot vakantiepark in Andijk. Als de voorzieningen aan de IJsselmeerkust verbeteren weet ik zeker dat er meer toeristen naar het vakantiepark zullen komen. Wat ook goed is voor de middenstand in Andijk en omstreken!”</i></p>
<p>Als er een strandje is waar veel bezoekers op af komen, kan de natuur niet de vrije loop gaan</p> <p><i>“Ik waardeer de huidige voorzieningen. Maar ik ben bang dat meer recreatie op gespannen voet staat met de flora en fauna.”</i></p>	<p>Deelnemers noemen dat het verbeteren van strand en zwemwater goed is voor de lokale economie</p> <p><i>“Dan komen er meer mensen recreëren, door een goede diversiteit en horecamogelijkheden. Goed voor de bekendheid van de dorpen en de economie. Men is bezig met gezondheid en bewegen, zorg voor sport mogelijkheden.”</i></p> <p><i>“Hierdoor meer reuring en goed voor de omgeving, voor ondernemers in het algemeen”</i></p>

Varen, kanoën en suppen

De behoefte voor het varen, kanoën en suppen komt vooral voort uit een positieve opvatting over deze sporten. Er is nu nog geen tot weinig gelegenheid voor deze vormen van recreatie in het gebied. Inwoners zijn van mening dat er meer routes een aanlegmogelijkheden hiervoor kunnen komen.

“Kajakken bijvoorbeeld. Hoe schitterend is dat? Bootje varen in de zomer. Heerlijk. Watersport is al groot in dit gebied.”

“Je kunt met eigen sup al prachtig suppen. Er zouden hier en daar kleine aanleg plekjes moeten komen.”

Bezoekers en inwoners vinden het geschikte vormen van recreatie voor deze omgeving, omdat buiten en op het water sporten goed is voor je gezondheid.

“Ik vind het heerlijk om buiten in de natuur te sporten, dus als dat kan is het prima als mensen van de bank af komen.”

“Een prachtige omgeving om ook via sup en kajak te verkennen.”

Conflicten en synergiën met ander ruimtegebruik

Tabel 4.3: Deelnemers noemen de volgende conflicten en synergiën tussen varen, kanoën en suppen en ander ruimtegebruik.

Conflicten	Synergiën
<p>Voor de veiligheid moeten de verschillende activiteiten op het water van elkaar gescheiden worden</p> <p><i>“Er zouden meer voorzieningen moeten komen (veilig) zwemmen in open water, meer bevaarbaar water voor roeiboten (minder brede rietkragen) en meer mogelijkheden om rondjes te kunnen varen i.p.v. heen en weer te varen waardoor het minder druk wordt en veilige routes voor suppers Overwogen zou moeten worden om een gebied te reserveren voor snelle motorboten”</i></p>	<p>Kanoën en suppen gaan in harmonie met de natuurlijke omgeving</p> <p><i>“Dit vind ik goede vormen van watersport. Stil en zonder motoren. En mooie manier om van de natuur te genieten.”</i></p> <p><i>“Ideaal langs de kust minste verstoring van de leefomgeving natuur.”</i></p> <p><i>“Vriendelijke sport en vorm van recreatie en een andere manier om van natuur te genieten”</i></p>

Wandelen en fietsen

Er zijn ook deelnemers die graag naar de IJsselmeerkust Wevershoof-Andijk komen om te wandelen en fietsen. Dit is een manier waarop de deelnemers genieten van het gebied.

“Is een mooi stuk waar mensen van kunnen genieten met hardlopen, fietsen en natuurlijk kitesurfen”

“Voor recreatie. Lekker wandelen. Flinke wandeling. Aparte wandelpaden, naast de fietspaden.”

Het gebied is volgens een deel van de deelnemers nu niet geschikt voor wandelen en fietsen, omdat de paden niet toegankelijk of onveilig zijn. Deze deelnemers vinden onderhoud van wandel- en fietspaden essentieel. Daarnaast noemen sommige deelnemers dat de bereikbaarheid voor mindervalide mensen niet voldoet.

“Graag loop ik een hele route, ook langs de haven. Van het strandje naar de nieuwe haven is er nu niet echt een fijn wandelpad langs het water”

“Zodat je zomer EN winter op een goede manier kunt genieten van het gebied”

“De paden zijn oud en hobbelig en niet geschikt voor mindervalide mensen, mindervalide mensen komen sowieso niet verder dan het fietspad en de parkeerplaats. Als je een verhard pad zou maken tot het houten pad over water en daarna een stukje verhard kunnen ook die mensen van het water genieten”

Conflicten en synergiën met ander ruimtegebruik

Tabel 4.4: Deelnemers noemen de volgende conflicten en synergiën tussen wandelen en fietsen en ander ruimtegebruik.

Conflicten	Synergiën
<p>Er zijn aparte paden voor fietsen en lopen nodig vanwege de veiligheid</p> <p><i>“M'n wandelpaden. Fietsen gaan nu erg hard.”</i></p>	<p>Deelnemers geven aan dat je moet kunnen wandelen en fietsen in de natuur</p>

<p><i>“breder dus minder gevaarlijk met wielrenners”</i></p> <p><i>“Door verbod borden te plaatsen voor fietsers (schelpenpad)”</i></p>	<p><i>“Maak deze 1 met de natuur voor mens en dier en plant goed hopelijk krijg de mens dan meer begrip voor de omgeving”</i></p>
<p>Betere bereikbaarheid voor mindervaliden gaat ten koste van de natuur in het gebied</p> <p><i>“Dat betekent een asfaltweg. En parkeergelegenheid voor de eventuele auto’s waarmee mindervaliden op deze plek kunnen komen. Moet ik kiezen tussen de mindervalide en de natuur dan gaat de natuur voor.”</i></p>	

Andere (sport)faciliteiten op land

Tot slot zijn er deelnemers die aangeven dat (sport)faciliteiten kunnen bijdragen aan het vervullen van hun recreatiebehoeften. Hierbij worden uiteenlopende faciliteiten genoemd: fitness sporttoestellen, beachvolleybal, yoga, picknicktafels, bankjes, toiletten, ruiterspaden, en bijvoorbeeld speeltoestellen of klimrekken voor kinderen.

“Op het gras bij de ronde plas zouden wat sport toestellen kunnen komen. Er staan nu twee wippen. Iets mee in die trant. Zit bankjes om naar honden, mensen en meer te kijken.”

“Ontspanning is gezond. Mooie sportapparaten plaatsen. plekken waar je wel/ niet met je kite mag komen (Soms is strandje helemaal vol met touwen). Picknicktafels”

Conflicten en synergiën met ander ruimtegebruik

Tabel 4.5: Deelnemers noemen de volgende conflicten en synergiën tussen (sport)faciliteiten op land en ander ruimtegebruik.

Conflicten	Synergiën
	<p>Het aanbieden van (sport)faciliteiten biedt mogelijkheden voor de economie en horeca</p> <p><i>“Door meer sportmogelijkheden te bieden heeft horeca ook meer kans”</i></p>

Veel inwoners en bezoekers waarderen de natuur, rust en ruimte in het gebied. Het is belangrijk dat ontwikkeling van het gebied de impact of de natuur niet (te veel) verstoort.

Deze deelnemers noemen verschillende redenen waarom zij willen dat eventuele veranderingen geen te grote impact hebben op het gebied. Met name natuurwaarden vindt deze groep belangrijk, met rust en uitzicht over het IJsselmeer. Ontwikkeling in de vorm van recreatiemogelijkheden of bouw langs de kust moet voor deze deelnemers in balans zijn met de natuur, rust en ruimte. Hieronder bespreken we de verschillende behoeften met betrekking tot natuur en hoe mensen de omgeving beleven.

Natuur beschermen

Deelnemers zijn van mening dat de natuur beschermd moet worden omdat er in Nederland een schaarste is aan natuurlijke gebieden en de druk op de natuur toeneemt. Dat blijkt bijvoorbeeld uit deze quote: *“De hoeveelheid natuur in Noord-Holland is om te huilen, dus daarom is het belangrijk dat we de natuur die we hebben, houden en vergroten. Met name voor de kust van Andijk zou er veel meer ruimte zijn voor natuur. (En minder voor sport recreatie, dat lijkt me er al te veel).”* Of deze: *“Zoals eerder gezegd, de natuurlijk Nederland en inde wereld staat onder druk. Moeten wij dan niet onze uiterste best doen om deze te beschermen en liefst uit te breiden?”*

Foto – Koopmanspolder met het divers leefgebied voor vogels en vis van rietland (links), waternatuur (midden) en inundatiegraslanden (rechts). Foto: WENR.

Er zijn verschillende dingen die deelnemers aan de natuur waarderen. Behalve de esthetische waarde worden ook allerlei essentiële ecosysteemdiensten genoemd. Bovendien zijn er deelnemers die zeggen dat een natuurlijke omgeving mensen aantrekt voor recreatie in het gebied.

“Natuur en schoon water zijn essentieel. Dit soort gebieden worden erg schaars en zijn zeer noodzakelijk”

Meer natuur, beter voor het milieu, de dieren, helpt bij ontspannen en trekt aan om erop uit te gaan. Als tegenhanger van de bouwprojecten binnen de gemeente.”

“Het grootste gedeelte van de IJsselmeerkust is een harde stenen overgang. Dit moet veel meer natuurlijk worden, waardoor het ecosysteem op het IJsselmeer weer gezond wordt.”

“Er verdwijnt steeds meer natuur door oprukkende schuren en kassen in het landschap. Belangrijk om ook dichtbij huis te kunnen wandelen en dat doe je niet op een industrieterrein.”

Conflicten en synergiën met ander ruimtegebruik

Tabel 4.6: Deelnemers noemen de volgende conflicten en synergiën tussen de natuur en ander ruimtegebruik.

Conflicten	Synergiën
<p>Behoud van de natuur en genieten van de natuur gaan niet altijd hand in hand</p> <p><i>“De natuur ruimte geven betekent in de praktijk: de mensen die per se rustig en zo ongestoord mogelijk willen wandelen en naar vogels kijken, alle ruimte gunnen. Terwijl wandelaars met honden evengoed verstorend zijn voor vogels en andere dieren. Daarom ben ik hier niet zo voorstander van.”</i></p>	<p>Er moet een balans worden gevonden tussen ruimte voor de natuur en de hoeveelheid recreatie</p> <p><i>“De Vooroever en vogelgebied bij Wervershoof en Onderdijk is verboden terrein voor mensen en dat moet zo blijven. Daar geen recreatie en verboden voor boten etc.”</i></p> <p><i>“Natuur moet altijd belangrijk zijn. Wij moeten ervoor waken dat natuur geen plaats hoeft te maken voor commerciële activiteiten. Daarnaast moeten we ook niet doorslaan naar de andere kant. Dus niet van de hele kust een ongerept stiltegebied zonder bezoekers willen maken. De indeling zoals t nu is vind ik prima.”</i></p> <p><i>“Er is een groot niet toegankelijk gebied tussen Medemblik en Andijk. Natuur begint erg veel druk op recreatiemogelijkheden te geven. Dit is zeker het geval voor kitters.”</i></p> <p><i>“Er is weinig ruimte in Nederland, zeker voor zoetwater recreatie, dit stuk IJsselmeer kust is zeer geschikt. Zorg dat natuur en recreatie samengaan, zonder commercie.”</i></p>

Rust bewaren

Deelnemers hebben behoefte aan het bewaren van de rust te bewaren komt omdat ze het al te druk vinden, drukte slecht is voor het natuurgebied, en omdat ze niet willen dat de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk een toeristische locatie wordt.

“Geen massatourisme!”

“Voor de ondernemers is het goed, maar voor mezelf als bezoeker hou ik van ruimte en rust. Uiteraard samen met andere gebruikers, maar te veel drukte haalt de rust van een natuurlijke omgeving voor mij weg.”

“Het is genoeg zo. Soms is het al druk, overlast van honden, en jeugdigen.”

De IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk moet volgens deelnemers niet drukker worden, omdat daar de ruimte niet voor is. Mensen noemen vaak dat het goed is zoals het is en dat meer drukte het gebied niet goed doet. Rust bewaren zorgt ervoor dat de natuur behouden blijft en dat er geen overlast komt.

“Het gebied is niet geschikt voor grootschalig toerisme en vanwege het uitzicht mijns inziens ook niet gewenst”

“De kleine strandjes en beperkte wandelpaden zijn al druk genoeg in deze uitvoering. Dus als je meer bezoekers wenst, moet er meer ruimte gemaakt worden”

Conflicten en synergiën met ander ruimtegebruik

Tabel 4.7: Deelnemers noemen de volgende conflicten en synergiën tussen rust en ander ruimtegebruik.

Conflicten	Synergiën
<p>Een grote hoeveelheid bezoekers verstoort natuur en leefbaarheid</p> <p><i>“Mooie gebieden moet je proberen in stand te houden. Extra aandacht en meer bezoekers zijn niet goed voor de natuur en leefbaarheid.”</i></p> <p><i>“Om het natuurgebied te behouden zoals het is, moet het niet te druk worden.”</i></p> <p><i>“Te druk, te toeristisch, slecht voor de natuur”</i></p>	
<p>Toegankelijkheid voor honden verstoort de rust in het gebied</p> <p><i>“Broedvogels moeten rust hebben. Geen hondendrollen op het strand.”</i></p> <p><i>“Aanlijnen van honden geeft meer rust voor wandelaars en vogels.”</i></p>	

De ruimtelijke beleving in het gebied en open uitzicht over het IJsselmeer behouden

De behoefte voor het behouden van het op uitzicht over het IJsselmeer komt vooral voort uit de negatieve opvattingen over horizonvervuiling en windmolens of zonneparken voor de kust. Deelnemers vinden het open karakter mooi, rustgevend en sfeervol en willen geen hoogbouw aan de kust. De ruimtelijke beleving van het gebied mag niet verpest worden.

“Het unieke uitzicht langs de dijk en over het water moet je koesteren. De horizon wordt al zo erg vervuild door windmolens en hun lampjes 's avonds.”

“Het zou vervelend zijn als het uitzicht op het IJsselmeer wordt verpest door windmolens zoals is gedaan voor de Friese kust op het IJsselmeer. Zo'n windmolenpark hoort niet thuis op het IJsselmeer. Nederland is met al dat water een ontzettend mooi land. Dan moeten we dat niet gaan bederven door overal maar windmolens te plaatsen.”

“Ik zit hier niet te wachten op windmolens. Die passen beter bij de dijk Medemblik den oever of Andijk - Enkhuizen.”

Foto – Uitzicht over het IJsselmeer bij de haven van Andijk (Fotocredits: Laura van Peeters Vonhogen, Deltares)

Het open uitzicht wordt gezien als kenmerkend voor het IJsselmeer. De huidige ruimtelijke beleving zonder hoogbouw of windmolens is een uniek uitzicht voor Nederland en west Europa en moet daarom behouden worden volgens deelnemers.

“Het IJsselmeer is een uniek gebied, ook zeer belangrijk voor de waterwinning. Ook belangrijk voor natuur en recreatie. We moeten dit unieke gebied beschermen en er geen windmolens en zonnepanelen toestaan. Er staan al genoeg windmolens in onze omgeving op het land. Laat het water ongemoeid. En zonnepanelen kunnen beter op daken gelegd worden in plaats van op het water. Dan heb je de kans dat bijvoorbeeld aalscholvers de zonnepanelen volpompen.”

“Geschiedenis, moet levend blijven, van Zuiderzee naar IJsselmeer, het wonen onder de zeespiegel, uitzicht/ver kijken is prachtig: dat je de wolkenlucht en horizon kunt zien. De windmolens zijn al een crime”

“Het open zicht op het IJsselmeer hoort historisch gezien bij het gebied.”

Conflicten en synergiën met ander ruimtegebruik

Tabel 4.8: Deelnemers noemen de volgende conflicten en synergiën tussen open uitzicht en ander ruimtegebruik.

Conflicten	Synergiën
<p>Ruimte voor de natuur kan het uitzicht en directe toegang tot het water ontnemen</p> <p><i>“Er zijn tussen het vooroever en Medemblik al heel veel vogelgebieden waardoor de charme van het open water en de klotsende golfslag verloren gaat. Dus toegang tot IJsselmeer moet niet nog meer ingeperkt worden”</i></p> <p><i>“Bij natuur wordt al snel aan bomen gedacht, wat op zich natuurlijk niet verkeerd is maar die ontnemen wel zicht. Bijkomend nadeel is dat kitesurfers door de aanwezigheid</i></p>	<p>Hoogbouw bij de kuststrook voorkomen, behoudt de (natuur)beleving van het IJsselmeer</p> <p><i>“Ja uitzicht met windmolens is horizonvervuiling en volgens mij door het geluid reageren vogels en vissen daar ook op en anders klappt er wel de zeldzame zeearend in”</i></p> <p><i>“Voegt enorm veel waarde toe t.a.v. de natuurbeleving (dat er geen hoge bebouwing staat)”</i></p> <p><i>“De mens en de dieren moeten niet gestoord worden door objecten in het IJsselmeer”</i></p>

<p>van bomen nog wel eens met een vlieger vast komen zitten.”</p>	
<p>Ontwikkeling van de oever en jachthaven storen de ruimtelijke beleving van het gebied</p> <p>“Niet te veel etablissementen langs de kust. Een panorama uitzicht vanuit een stiltecentrum en een strandtent is genoeg. Zo behoud je het uitzicht.”</p> <p>“Te vaak wordt het wijde uitzicht over het mooie IJsselmeer belemmerd door gebouwen voor ondernemers.”</p>	<p>Open uitzicht belemmert mogelijkheden tot recreatie?</p> <p>“Er is op veel plaatsen als zicht mogelijk op het IJsselmeer, ik denk dat het toegankelijk maken voor meer verschillende soorten mensen/activiteiten meer bijdraait aan recreatie en dus ook gezondheid van mensen”</p> <p>“Het is nu al heel open, met meer ruimte voor alle recreanten zal dit open karakter en uitzicht uit zichzelf al verbeteren”</p>

Er is ook een groep deelnemers die veel inzet op economische ontwikkeling van het gebied. Hierover bestaan verschillende perspectieven.

Wanneer ondernemers meer kunnen investeren in recreatiemogelijkheden kan dit volgens sommige deelnemers bijdragen aan de recreatiemogelijkheden in het gebied. Deelnemers noemen hoofdzakelijk dat investeringen van ondernemers moeten leiden tot horeca zoals strandtenten en foodtrucks.

“Beetje ondernemers is goed. Niet te commercieel. Zorgt ook voor een trek van bezoekers en levendigheid. Denk aan restaurantjes, kramen en boot/kajak verhuur o.i.d. Kleinschalig en 'geinig'.”

“Het is een erg mooie plek voor diverse soorten watersport en zou hier beter voor kunnen worden benut door ondernemers bijvoorbeeld bootjes, kano's surf en kite gear te laten verhuren of lessen te laten geven. Ook zou horeca hiervan kunnen meeprofiteren”

“Een horecagelegenheid zoals in Medemblik de Zoete Zee zou een mooie opwaardering zijn.”

Verder benoemen deelnemers dat investeringen door ondernemers ervoor kunnen zorgen dat het gebied aantrekkelijker is voor een breder publiek en bijdragen aan de economie. Ze kunnen kosten dragen een bijdragen aan het behoud van het gebied.

“Als ondernemers kunnen investeren wordt het gebied aantrekkelijker voor bezoekers. Wellicht kunnen ondernemers een rol spelen bij het beheer van het gebied waardoor ook de (sociale) veiligheid en controle verbeteren.”

“Als ondernemers de kans krijgen zal het gebied zich meer kunnen ontwikkelen en aantrekkelijker kunnen maken.”

“Het aanbod van ondernemers aan de kuststrook is beperkt. Hierdoor vindt kitesurfen vaak plaats op afgelegen gebieden met minder voorzieningen. Betere voorzieningen zullen leiden tot minder (parkeer-)overlast, veiliger sporten en een financieel aantrekkelijker gebied.”

Een kanttekening die wordt genoemd bij de investeringen is dat het ten koste kan gaan van de natuur. Een veel genoemde voorwaarde is dat het ondernemerschap lokaal en niet commercieel moet zijn. Het verbeteren van het gebied zou volgens hen voorop moeten staan en als dat leidt tot meer bezoekers is dat mooi meegenomen.

Meer horeca

Deelnemers die willen dat er meer horeca komt stellen dat dit bijdraagt aan de aantrekkingskracht van het gebied en de beleving. Het valt op dat deelnemers vooral voordelen van horeca in combinatie met meer recreatiemogelijkheden zien. Bijvoorbeeld om iets te kunnen eten en/of drinken na een wandeling.

“Horeca biedt gemak en gezelligheid”

“Wat meer horeca, zeker bij de stranden, zou welkom zijn. Dan wordt een langer verblijf op de locaties aantrekkelijk. Wel moet er gezorgd worden dat het betaalbaar is.”

“Een leuke strandtent zou echt heel leuk zijn zoals in Medemblik. Waar je in de zomer iets kunt halen en in de winter lekker op kunt warmen.”

“Horeca is een toegevoegde waarde voor alle recreanten”

Er worden verschillende randvoorwaarden genoemd voor de komst van horeca in het gebied. Zo moet het betaalbaar zijn voor iedereen. Wat ook vaak wordt genoemd is dat niet tot te veel drukte moet leiden en dat deelnemers daarom liever kleinschalige horeca zien.

“Win win belangrijk, maar wel lokale ondernemers, geen keten”

“Ik zou erg bang zijn voor permanente exploitatie zoals de vreselijke vervuiling van de NL kustlijn door vakantiehuisjes. Kleinschalige niet permanente horeca zou moeten kunnen”

“De balans tussen een natuurlijke ervaring en buitensport en een kermis is dun, ik denk liever niet te veel grote strandtenten etc.”

Conflicten en synergiën met ander ruimtegebruik

Tabel 4.10: Deelnemers noemen de volgende conflicten en synergiën tussen horecamogelijkheden en ander ruimtegebruik.

Conflicten	Synergiën
<p>Horeca kan de natuur aantasten</p> <p><i>“Goede combinatie tussen natuur, recreatie en horeca zoeken”</i></p> <p><i>“Het zou jammer zijn dat de horeca het vogelgebied zou verpesten.”</i></p> <p><i>“Bij recreatie hoort horeca: iets kunnen drinken/eten, toilet. Maar in een natuurgebied waar keuzes gemaakt moeten worden moet dit kleinschalig blijven.”</i></p>	<p>Horeca trekt bezoekers naar het gebied</p> <p><i>“Denk dat de bezoekers wel weten waar ze wezen moeten. Ondernemers die investeren in recreatiemogelijkheden, wandelen, fietsen, watersporten en evt. hiermee verbonden horeca zal ook meerdere bezoekers doen aantrekken”</i></p> <p><i>“Strand verbreden horeca toevoegen op de vooroever er is genoeg ruimte. Het zorgt dan ook voor meer toeristen.”</i></p>
<p>Horeca verstoort rust</p> <p><i>“Het gebied kenmerkt zich nu door rust en ruimte. Dat gaat dan verloren.”</i></p> <p><i>“Niet overal is horeca nodig, laat de rust hier de overhand hebben.”</i></p>	<p>Verschillende vormen van recreatie en horeca versterken elkaar</p> <p><i>“Meer events en horeca om recreatie aantrekkelijk te maken. Daarbij ook weer de douches terug”</i></p> <p><i>“Het is een erg mooie plek voor diverse soorten watersport en zou hier beter voor kunnen worden benut door</i></p>

	<p><i>ondernemers bijvoorbeeld bootjes, kano's surf en kitegear te laten verhuren of lessen te laten geven. Ook zou horeca hiervan kunnen meeprofiteren</i></p> <p><i>“Omdat het leuk is om wat te eten of te drinken als je aan het sporten, wandel of recreëren bent.”</i></p>
--	--

Grotere jachthaven

Foto: Jachthaven Marina Andijk (links) en de haven van Watersportvereniging de Kreupel (rechts) (Foto credits: Jeroen Veraart).

De behoefte voor de ontwikkeling van de jachthaven is er voornamelijk vanuit een economisch standpunt. Ontwikkeling in de vorm van extra ligplaatsen of drijvende vakantiewoningen kan bijdragen aan de lokale economie.

“Dit deel kost veel geld staat er maar ik denk dat met de juiste ondernemers dit juist geld op brengt recreatie breng ook meer omzet voor middenstand en horeca.”

“Zeilen is een goede manier voor recreatie, wel milieuvriendelijk. Daarvoor zijn ligplaatsen noodzakelijk.”

“Als de vraag er is, waarom niet. Waarbij parkeren wel een aandachtspunt is.”

Conflicten en synergiën met ander (ruimte)gebruik

Tabel 4.9: Deelnemers noemen de volgende conflicten en synergiën tussen een grotere jachthaven en ander ruimtegebruik.

Conflicten	Synergiën
<p>Vakantiewoningen op het water beperkt de ruimte voor andere vormen van recreatie</p> <p><i>“Verkeerd publiek, milieu last horizonvervuiling, afsluiting voor overig publiek, geen Landal en Roompot tirannie als in Zeeland”</i></p> <p><i>“Ten eerste is dat een slechte investering. De combinatie woning en water vergt veel onderhoud zeker als je kijkt naar wat t oplevert (rendement). Ik zie liever minder geld maar met groter effect naar t gebied stromen. T is gen</i></p>	<p>Het uitbreiden van de jachthaven kan bijdragen aan de economische ontwikkeling van het gebied</p> <p><i>“Dan wordt de haven aantrekkelijker, meer boten meer toerisme en als er dan genoeg te doen is in en rondom de haven levert dat ook weer meer centjes op”</i></p> <p><i>“Met het investeren in deze kaatsen wordt er neem ik aan geld verdiend doordat deze bezoekers geld gaan uitgeven</i></p>

<p><i>duurzame investering. Er zijn al heel veel recreatiewoningen. Permanent woningen achter de dijk is prima.</i></p> <p><i>“Dat maakt het er niet beter op. Te weinig ruimte voor watersport”</i></p> <p><i>“Dit beperkt het recreatiegebied.”</i></p>	<p><i>aan de dorpen en daardoor weer meer mogelijkheden komen.”</i></p> <p><i>“Dit trekt zeker meer toeristen is een aparte beleving. Maar dan moet het wel worden opgeknapt.”</i></p>
<p>Vakantiewoningen hinderen de natuur en belemmeren het open uitzicht over het water</p> <p><i>“Gaat ten koste van de natuur en ruimte”</i></p> <p><i>“Zonde van het uitzicht over het IJsselmeer”</i></p> <p><i>“Verkeerd publiek, milieu last horizon vervuiling, afsluiting voor overig publiek, geen lental Roompot tirannie als in Zeeland”</i></p>	<p>Een samenhangend aanbod aan faciliteiten in de omgeving is van toegevoegde waarde</p> <p><i>“De faciliteiten van de jachthaven en de restaurants in de directe omgeving op elkaar afstemmen, zodat zij aanvullend op elkaar zijn.”</i></p>

Inspraak voor buurtbewoners en de toegankelijkheid van het gebied voor mindervaliden zijn belangrijke randvoorwaarden

Inspraak voor buurtbewoners en de bereikbaarheid van het gebied voor mindervalide mensen zijn twee randvoorwaarden om rekening mee te houden bij de (her)inrichting van het gebied.

Inspraak voor buurtbewoners

Deelnemers zien inspraak in ontwikkelingen van hun leefomgeving als iets waar inwoner recht op hebben. Hiervoor wordt als argument gegeven dat zij degenen zijn die gebruik maken van het gebied. Een tweede argument is dat de inwoners doordat ze gebruik maken goed weten wat in het gebied speelt en daarom goed kunnen bijdragen aan de (her)ontwikkeling. Daarnaast kan het betrekken van de bewoners zorgen voor draagvlak en legitieme beslissingen.

“Gezien de bewoners er het meeste recreëren vind ik dat die meer zeggenschap moeten hebben dan afstandelijke partijen”

“Uiteraard moeten de buurtbewoners inspraak hebben zodat de daar met plezier kunnen blijven wonen”

“Bewoners “gebruiken” het gebied het meest. Zij genieten van de indeling hoe het nu is en kunnen inschatten of zij nog iets missen of dat zij tevreden zijn met hoe het nu is.”

Bereikbaarheid van het gebied voor mindervalide mensen

Een deel van de deelnemers vindt dat het gebied beter bereikbaar moet zijn voor mindervaliden. Dit is enerzijds omdat het gebied nu niet of heel slecht bereikbaar is en anderzijds omdat dit inclusief is en iedereen gelijk behandeld moet worden.

“Mindervalide mensen kunnen alleen over een fietspad heen, niet de gebieden zelf. De schelpenpaadjes verharder zou al helpen om de mooie stukken aan het water van dichtbij te ervaren.”

“Nu is een rondje om de zwemkom nagenoeg onmogelijk zeker in de winter dan staan de paden onder water. Ik vind dat ouderen en mindervaliden ook moeten kunnen genieten van onze mooie kustlijn. (Daarbij ook de dijk van de proefpolder deze mag ook wel een wandelverharding krijgen)”

“Zelf niet mindervalide, wel jonge kinderen en dus gebruiker van de kinderwagen. Zou prettig zijn als hier rekening mee gehouden wordt en hiermee het gebied voor eenieder toegankelijk is.”

5. Discussie

In deze discussie geven we duiding aan de resultaten van het belevingsonderzoek. Ook besteden we aandacht aan de sterke punten en beperkingen van dit belevingsonderzoek, gevolgd door een aantal slotopmerkingen.

Duiding van de resultaten

Keuzetaak 1: Met welke doelen moeten we rekening houden bij de indeling van de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk?

Uit de resultaten blijkt dat een groot deel van de deelnemers het erg belangrijk vindt dat er meer recreatiemogelijkheden komen in het gebied. Deze uitkomst laat het belang zien van het creëren van een aantrekkelijke omgeving waar zowel de lokale gemeenschap als toeristen kunnen genieten van recreatieve activiteiten langs de IJsselmeerkust van Wervershoof-Andijk. Op basis van de cluster analyse blijkt circa een derde van de deelnemers (29%) vooral waarde te hechten aan recreatie in combinatie met meer inspraakmogelijkheden voor bewoners en het behoud van een open uitzicht. Verder benadruk circa een vijfde van de deelnemers (21%) dat meer recreatiemogelijkheden samen moeten hangen met ondernemersinvesteringen. Ongeveer een tiende van de deelnemers (9%) legt de nadruk op kitesurfen en vindt andere opties onbelangrijk.

Het tweede belangrijke doel dat naar voren komt uit keuzetaak 1 is het behoud van het open uitzicht over het IJsselmeer. Deze uitkomst onderstreept de waarde van het beschermen van het natuurlijke landschap en het behouden van de esthetische kwaliteiten van de kust. Ruim 40% van de deelnemers ziet het belang van het behoud van het open uitzicht in samenhang met het geven van meer ruimte aan vogels, vissen, planten en bomen in het gebied. Deze groep komt relatief vaak in het gebied om te wandelen, vogels kijken, zwemmen en fietsen.

Keuzetaak 2: Hoe moet de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk eruit komen te zien?

Uit de resultaten blijkt dat de meest gekozen opties van de deelnemers het verbeteren van het strand en het zwemwater in de Koopmanspolder waren (64%) en het mogelijk maken van wind- en kitesurfen (57%). Daarnaast koos de helft van de deelnemers voor bescherming van de natuur en het behoud van wandel- en fietspaden. Aldus komt uit keuzetaak 2 naar voren dat deelnemers een groot belang hechten aan recreatiemogelijkheden in samenhang met natuurbehoud.

Op basis van de cluster analyse kunnen we groepen inwoners en bezoekers onderscheiden met verschillende behoeften wat betreft verbeteringen of uitbreidingen van het gebied. Circa een derde van de deelnemers (30%) wil inzetten op de combinatie van het verbeteren van het strand en zwemwater en meer (niet-permanente) horecagelegenheden. Binnen deze groep deelnemers scoren andere recreatiemogelijkheden ook hoog, zoals meer sportfaciliteiten, suppen en kajakken. Ook ongeveer een derde van de deelnemers (29%) wil juist inzetten op het beschermen van de natuur, in combinatie met opties waardoor de natuurbeleving kan worden bevorderd, zoals verbeteren van het strand en zwemwater en wandel- en fietspaden. Verder is er een groep van 23% die enkel inzet op meer kitesurfen en windsurfen en een groep van 18% die vooral inzet op economische ontwikkelingen.

Aanbevelingen voor de (her)inrichting van de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk

Op basis van dit onderzoek blijkt dat een grote groep bewoners en bezoekers veel waarde hechten aan natuur, rust en ruimte in het gebied. Tegelijkertijd is er een grote groep mensen die behoefte heeft aan meer recreatiemogelijkheden. Aldus zal er een balans gevonden moeten worden tussen deze behoeften. Op basis van de resultaten van dit belevingsonderzoek geven we de volgende aanbevelingen voor een gebalanceerde gebiedsinrichting van de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk.

Recreatie voorziet voor veel mensen in de behoefte om te ontsnappen aan de hectiek van het dagelijks leven en tot rust te kunnen komen. De waarde van toegang tot en genieten van de natuurlijke omgeving wordt bijvoorbeeld weerspiegeld in de wens van deelnemers voor beter onderhouden wandel- en fietspaden en meer (water)sportfaciliteiten. Langs de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk hebben veel bezoekers en bewoners twee specifieke behoeften voor meer recreatie: (1) het verbeteren van het strand en de zwemwaterkwaliteit en (2) meer mogelijkheden voor veilige wind- en kitesurf locaties. Indien de wens is om meer recreatiewaarde in het gebied te creëren valt aan te bevelen om deze opties verder te verkennen. Hierbij is het belangrijk om rekening te houden met de veiligheid van watersporters en zwemmers, die beiden gebruik maken van dezelfde ruimte. Toegewezen zwem- en kitesurf zones kunnen mogelijk ongelukken voorkomen.

Een ander belangrijk uitgangspunt voor de uitbreiding van de recreatiemogelijkheden langs de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk is dat dit niet ten koste mag gaan van de natuurwaarden van het gebied. Natuur speelt namelijk eveneens een belangrijke rol in de gebiedsbeleving van inwoners en bezoekers. Sommige deelnemers waarderen de natuur met name omdat ze in de natuurlijke omgeving tot rust komen. Anderen waarderen de natuur vooral om haar esthetische kenmerken. Ook is er een grote groep die de natuur intrinsiek van waarde vindt. Het is belangrijk om al deze natuurwaarden te beschermen. Concreet noemen inwoners en bezoekers van het gebied hiervoor verschillende suggesties. Zo zijn er deelnemers die zich storen aan loslopende honden. Die mogen eigenlijk niet loslopen in het gebied, maar toch gebeurt het. Er kan worden nagedacht over maatregelen om dit tegen te gaan, zodat mensen die voor hun rust naar het natuurgebied komen niet verstoord worden. Mogelijke maatregelen zijn bijvoorbeeld meer handhaven of plekken aanwijzen waar honden wel los mogen lopen. Ook kan bij de herinrichting van het gebied worden gekeken naar hoe het open uitzicht over het IJsselmeer zoveel mogelijk beschermd kan worden. Indien kitesurfen wordt toegestaan in het in bepaalde gebieden zou bijvoorbeeld kunnen worden nagedacht over in welke gebieden dit zo min mogelijk het open uitzicht over het IJsselmeer verstoord. Ook indien er meer horecagelegenheden in het gebied komen kan bij de vergunningverlening worden nagedacht over de inpassing in het landschap. Lage gebouwen kunnen er bijvoorbeeld voor zorgen dat zichtlijnen over het IJsselmeer zoveel mogelijk worden behouden.

Er zal ook verder verkend moeten worden hoe economische ontwikkeling in het gebied gerealiseerd kan worden die niet ten koste gaat van de recreatie- en natuurwaarden. Voor bewoners en bezoekers kan economische ontwikkeling vooral bijdragen aan meer en betere recreatiemogelijkheden. Deelnemers noemen in dit opzicht vooral meer horeca en (water)sportfaciliteiten. De combinatie van meer recreatiemogelijkheden en horeca om voor of na het sporten samen te komen heeft voor veel bezoekers en bewoners de voorkeur. Om te voorkomen dat deze ontwikkeling ten koste gaat van de natuur kan er gekeken worden naar niet-permanente of natuur-inclusieve horeca faciliteiten. Verder valt aan te bevelen om in te zetten op economische ontwikkeling die leidt tot een enigszins beperkte toename van bezoekersaantallen.

Beperkingen van deze studie

Een beperking van deze PWE is dat de deelnemers geen volledig representatieve afspiegeling van de bevolking zijn. Lager opgeleiden mensen (basisonderwijs, vmbo, mbo 1, of havo/vwo-onderbouw) zijn relatief ondervertegenwoordigd. Slechts vijf procent van de deelnemers vertegenwoordigt deze groep. Ook jongeren zijn ondervertegenwoordigd. Slechts vier deelnemers waren jonger dan 25 jaar. Het verkrijgen van een representatieve steekproef voor de kenmerken opleiding, leeftijd en geslacht was geen expliciet doel voor deze raadpleging. We zijn ervan uit gegaan dat de activiteiten die mensen in het gebied ondernemen een sterkere verklarende factor zijn voor (verschillen tussen) gebiedsvoorkeuren. Om deze rede is er aangestuurd op een steekproef waarin inwoners en bezoekers die verschillende activiteiten in het gebied ondernemen zo goed mogelijk vertegenwoordigd zijn. Dit is redelijk goed gelukt. Desalniettemin is het mogelijk dat sportvissers ondervertegenwoordigd zijn, en kitesurfers oververtegenwoordigd. Dit valt moeilijk te bevestigen of ontkrachten, omdat er geen cijfers beschikbaar zijn over hoeveel procent van de populatie deze activiteiten onderneemt. De over- of ondervertegenwoordiging van bepaalde groepen kan zijn veroorzaakt door de manier waarop de link naar de raadpleging is verspreid. Door deze link via verschillende netwerken te verspreiden (zoals lokale Facebook-kanalen en nieuwsbrieven) zijn bepaalde doelgroepen mogelijk meer of minder bereikt.

Tot slot

Dit rapport is een weergave van de resultaten van de Participatieve Waarde Evaluatie (PWE) over de inrichting van de IJsselmeerkust van Wervershoof-Andijk. Dit belevingsonderzoek had als doel de waarden en voorkeuren van de deelnemers met betrekking tot het gebied te identificeren en mogelijkheden te verkennen om de waarde van het gebied te vergroten. Het heeft inzichten opgeleverd over de vele verschillende bronnen van maatschappelijke waarde die het gebied te bieden heeft, de verschillende manieren waarop deelnemers het gebied beleven én waar mogelijk conflicten tussen verschillende waarden bestaan. Het waarborgen en verder cultiveren van deze waarden vereist dat ze een plek te krijgen in de kaders van de kustvisie de gebiedsagenda IJsselmeer en de Programmatische aanpak grote wateren.

Bijlage: hoe hebben deelnemers het onderzoek ervaren?

Aan het einde van de PWE hebben we deelnemers een aantal vragen gesteld over het onderzoek. Het merendeel van de deelnemers is positief over de PWE. Van alle deelnemers geeft slechts 6,7% een onvoldoende (5 of lager) en het gemiddelde cijfer dat deelnemers aan de PWE geven is een 7,2. Verder laat tabel 4-1 zien dat de meerderheid van de deelnemers het onderzoek begrijpelijk vond. De stelling die minder positief beoordeeld is 'dit onderzoek helpt mensen om meer te weten te komen over wat er gaat gebeuren met de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk'. Hier was 58% van de deelnemers het mee eens. Dit valt te verklaren doordat dit onderzoek geen onderdeel was van een lopend planproces.

Tabel 4-1: Uitspraken over het onderzoek. In hoeverre bent u hiermee eens?

Vraag	(Helemaal) mee eens	Neutraal	(Helemaal) mee oneens
Ik heb genoeg informatie gekregen om keuzes te maken	220 (72%)	72 (23%)	15 (5%)
Ik weet zeker dat ik de goede keuzes heb gemaakt	266 (86%)	37 (12%)	6 (2%)
Dit onderzoek helpt mensen om meer te weten te komen over wat er gaat gebeuren met de IJsselmeerkust Wervershoof-Andijk	174 (58%)	82 (27%)	44 (15%)
Er moeten vaker dit soort onderzoeken worden gedaan	243 (80%)	58 (19%)	4 (1%)

POPULYTICS

What would you do?